

KOMENTÁŘ

16. 12. 2021

Zařízení sociálních služeb v Moravskoslezském kraji v roce 2020

Pobytová zařízení sociálních služeb v Moravskoslezském kraji disponovala na konci roku 2020 téměř 10,4 tisíci lůžek, přes 7 tisíc z nich bylo v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem. I když se lůžková kapacita zařízení sociálních služeb postupně zvyšuje, počet žádostí, především o místa v domovech pro seniory, výrazně převyšuje stávající možnosti.

Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí bylo v Moravskoslezském kraji v roce 2020 v zařízeních sociálních služeb poskytováno 473 sociálních služeb. Nejčetnější pobytovou sociální službou byly domovy pro seniory (71 zařízení) a domovy se zvláštním režimem (47 zařízení). Zařízení sociálních služeb v kraji disponovala celkem 10 356 místy, z tohoto počtu bylo 4 629 míst v domovech pro seniory, 2 525 míst v domovech se zvláštním režimem (určených pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění – stařecká, Alzheimerova a ostatní typy demencí), 1 238 míst v domovech pro osoby se zdravotním postižením a 1 224 míst v azylových domech.

Tab. 1 Sociální služby poskytované v Moravskoslezském kraji v roce 2020

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druh služby	Počet služeb celkem k 31. 12.	Kapacita služby (počet lůžek) k 31. 12.	Počet uživatelů (klientů) celkem	z toho ve věku 19 a více let		
				celkem	z toho ženy	
					abs.	v %
Centra denních služeb	10	-	1 193	1 171	678	57,9
Denní stacionáře	34	-	953	887	452	51,0
Týdenní stacionáře	3	19	19	19	17	89,5
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	25	1 238	1 169	1 120	505	45,1
Domovy pro seniory	71	4 629	4 124	4 124	3 128	75,8
Domovy se zvláštním režimem	47	2 525	2 187	2 187	1 510	69,0
Chráněné bydlení	31	530	508	508	214	42,1
Azylové domy	32	1 224	936	653	214	32,8
Domy na půl cesty	4	51	37	29	10	34,5
Zařízení pro krizovou pomoc	4	5	1 752	1 604	982	61,2
Nízkoprahová denní centra	12	-	2 376	2 376	379	16,0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	39	-	3 740	447	143	32,0
Noclehárny	15	-	1 804	1 804	223	12,4
Terapeutické komunity	2	27	14	13	3	23,1
Sociální poradny	61	-	28 959	27 085	16 706	61,7
Sociálně terapeutické dílny	24	-	843	803	349	43,5
Centra sociálně rehabilitačních služeb	37	33	1 602	1 541	848	55,0
Pracoviště rané péče	7	-	538	196	109	55,6
Intervenční centra	2	-	525	466	412	88,4
Služby následné péče	13	75	386	386	181	46,9

KOMENTÁŘ

V průběhu roku 2020 využívali klienti služeb sociálních poraden (28 959 uživatelů), dále pak domovů pro seniory (4 124 klientů), nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (3 740 klientů), nízkoprahových denních center (2 376 klientů) a domovů se zvláštním režimem (2 187 klientů). Třičtvrtinový podíl žen mezi dospělými klienty domovů pro seniory a více než dvoutřetinový podíl žen v domovech se zvláštním režimem pramení především ze skutečnosti, že ženy se dožívají vyššího věku. Přes čtyři pětiny žen bylo mezi klienty intervenčního centra a více než tři pětiny žen tvořily uživatelky nejpočetněji využívané služby, jíž jsou sociální poradny. Naproti tomu v nízkoprahových denních centrech či noclehárnách ženy netvořily ani pětinu klientů.

Na konci roku 2020 bylo v Moravskoslezském kraji 243,1 tisíce osob ve věku 65 a více let. Z tohoto počtu bylo necelých 21,1 tisíce osob ve věku 85 a více let. Proti roku 2015 se počet osob v seniorském věku (osoby ve věku 65 a více let) zvýšil o 24,0 tisíce, z toho počet osob 85letých a starších vzrostl o 1,3 tisíce. Populace kraje bude nadále stárnout a v polovině tohoto století by podle projekce počtu obyvatel mělo v kraji být téměř 315 tisíc osob v seniorském věku.

Za posledních 6 let se kapacita vybraných pobytových zařízení sociálních služeb, uvedených v následující tabulce zvýšila o 937 míst. Nárůst se týkal zejména domovů se zvláštním režimem, kapacity ostatních pobytových zařízení spíše stagnují. V blízké budoucnosti lze očekávat další nárůst požadavků na pobytové sociální služby, služby, které již v současnosti svými kapacitami nestačí pokrýt vznesené požadavky.

Tab. 2 Kapacita služby a neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby v zařízeních v Moravskoslezském kraji

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

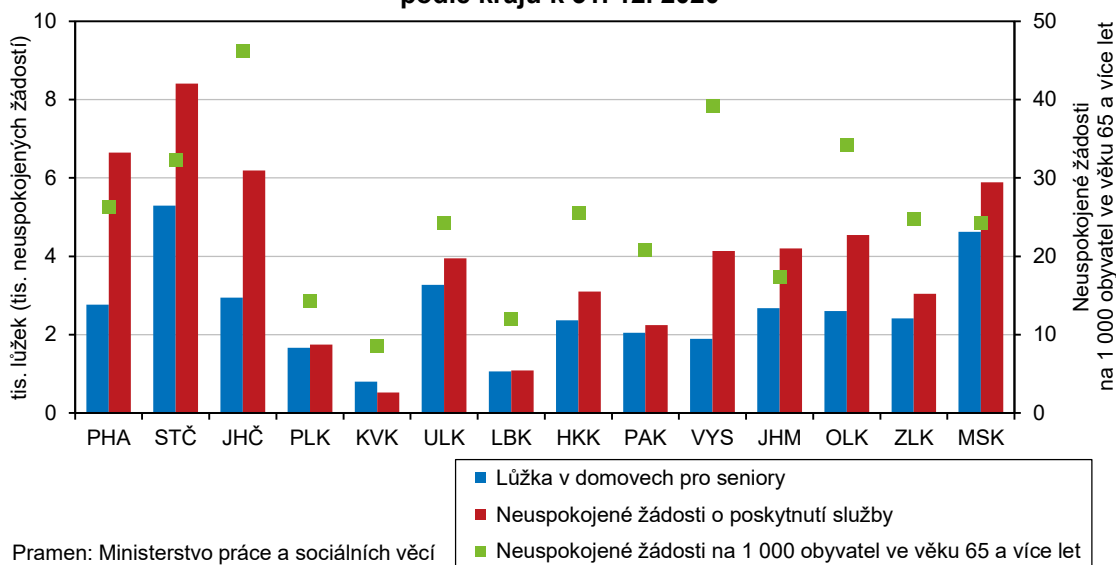
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kapacita služby / počet lůžek (stav k 31. 12.)						
Domovy pro seniory	4 672	4 789	4 751	4 852	4 701	4 629
Domovy se zvláštním režimem	1 543	1 738	1 981	2 169	2 399	2 525
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 164	1 234	1 275	1 227	1 239	1 238
Azylové domy	1 258	1 265	1 270	1 236	1 259	1 224
Chráněné bydlení	548	532	542	547	516	530
Týdenní stacionáře	43	19	19	19	19	19
Neuspokojené žádosti o poskytnutí sociální služby v zařízeních						
Domovy pro seniory	6 440	6 469	5 714	5 626	6 806	5 892
Domovy se zvláštním režimem	2 114	2 185	2 104	2 790	3 421	2 929
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	433	323	284	399	563	446
Azylové domy	397	463	584	790	1 042	1 028
Chráněné bydlení	233	378	411	425	494	506
Týdenní stacionáře	67	32	12	31	21	7

V případě neuspokojených žádostí o umístění do domova pro seniory byla situace v Moravskoslezském kraji v roce 2020 následující: počet 5 892 neuspokojených žádostí byl

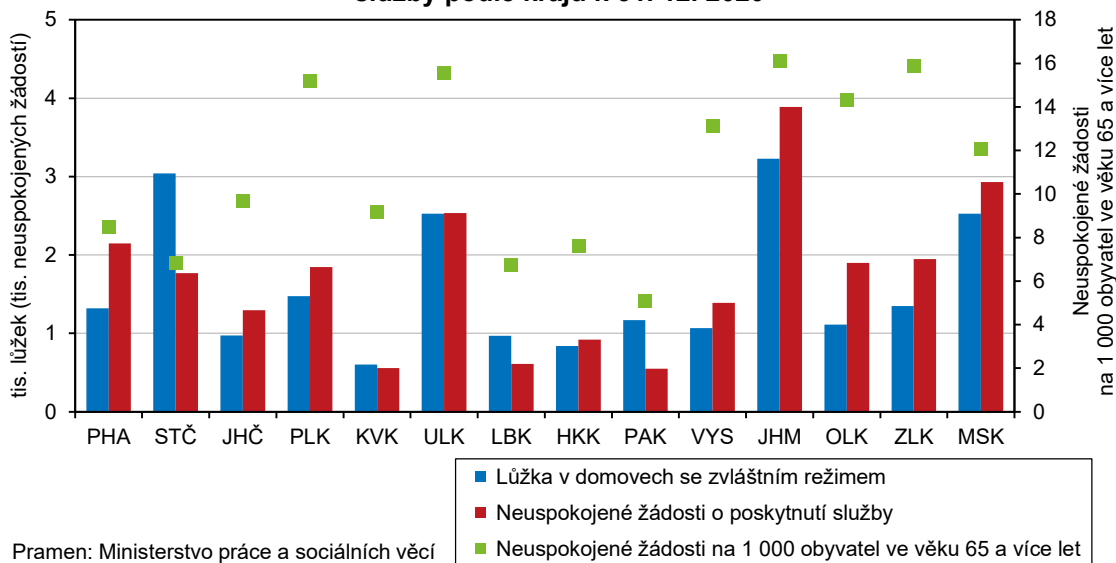
KOMENTÁŘ

mezi kraji čtvrtý nejvyšší, při přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let (24,2 neuspokojených žádostí) se jednalo o osmou nejvyšší hodnotu. Nejméně příznivého stavu dosáhli v Jihočeském kraji, kde na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let připadlo 46,2 neuspokojených žádostí.

Graf 1 Lůžka v domovech pro seniory a neuspokojené žádosti o poskytnutí služby podle krajů k 31. 12. 2020

Graf 2 Lůžka v domovech se zvláštním režimem a neuspokojené žádosti o poskytnutí služby podle krajů k 31. 12. 2020

KOMENTÁŘ

V mezikrajském srovnání zaujal Moravskoslezský kraj druhé místo v absolutním počtu neuspokojených žádostí o umístění do domova se zvláštním režimem (2 929 neuspokojených žádostí), přičemž nejvyšší počet neuspokojených žádostí (3 890) byl zaznamenán v Jihomoravském kraji. V relativním vyjádření na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let v kraji v roce 2020 připadlo 12,0 neuspokojených žádostí o umístění do domova se zvláštním režimem, což byla mezi jednotlivými kraji sedmá nejvyšší hodnota.

Pramen:

[Statistické ročenky z oblasti práce a sociálních věcí](#)

[Vybrané údaje o sociálním zabezpečení - 2020](#)

Kontakt:

Patrik Szabo

Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Tel.: 595 131 220

E-mail: patrik.szabo@czso.cz